

sko službo. Po tem — pravi pismo — kar smo brali v „Novicah“, ki nam redno dohajajo od novega leta, tudi sodimo, da iz Avstrije ne bodo več hodili prostovoljci v Mehiko. — Težave mehik. cesarstva potrjuje tudi pismo v „Allgem. Zeitg.“ iz Pariza, kjer se bere, da se je cesar Napoleon o mehikanskih zadevah vse drugače zasukal in se severno-amerikansko vlado dogovoril, kaj bode dalje početi, ako utegne cesar Maksimilijan zapustiti Mehiko.

— (Poslano.) „V poslednjem listu „Novic“ je bilo povedano, da prošnja o prenavedbi podučevanja v ljudskih šolah so podpisali vsi gg. dekan — razun enega. Da ostane resnica cela, pridenemo to: da tisti gosp. dekan zlasti iz tega vzroka ni podpisal prošnje (pa je ta vzrok tudi napisal na priloženi list), ker je že poprej bil svoje mnenje ali prav za prav mnenje vseh učiteljev svojega okraja, kakor se je bilo izreklo v učiteljskem zboru, položil pred preč. konzistorij, in sicer v enakem obziru, kakoršnega je obsegala una prošnja. Po takem je tedaj misel vseh gg. dekanov edina, samo pot njenega naznanjenja ni bila enaka.“

— („Novice“ — *Schmierblatt*). Pretekli teden je v 6. gimnazijskem razredu prof. Heinrich prašal nekoga dijaka: kaj je epikurejec? in ko mu ni vedel odgovora, ga ošteje rekoč, da naj v biblioteki namesti „das Schmierblatt“ Novice raji bere nemške klasike, da se nauči bolje nemški. — Vajeni so rodoljubi naši vsi, ki se potegujejo za pravice slovenske narodnosti, da jih ekskluzivni nemški kulturonosci psujejo z raznovrstnimi priimki; vajene so tega tudi „Novice“; ni tedaj čuda, da jih je te dni zopet doletela gori rečena „lepa“ beseda. Ako učitelj Heinrich misli, da je ž njo ogrdil „Novice“, grozno se moti; iz njegovih ust je „šmir“ le med našemu listu; po vsi domovini čislani pisatelji Novičini z vredništvom vred bili bi le tadaj razžaljeni, ako bi profesor Heinrich „Novice“ hvalil! A to vprašanje vendar moramo staviti do njega: Je li šola mesto, da učitelj, ki še slovenski brati ne zná, svoj narodni žolc razliva z očitnega odra? Ali misli, da bode mladino našo, ki se hvala Bogu! na domači zemlji čuti domačo in si po slovenskih knjigah in časnikih prizadeva nadomestiti to, česar ji šola še zdaj ne daje, da bode kadaj sposobna za cerkev, šolo in urad, s tacim zasramovanjem odvrnil od poti poduka, in jo morebiti privezal na-se? Pač reven psiholog bi bil učitelj, ki bi tako mislil! Naši pokojni gimnazijski profesorji, kakor Krsnik, Martinak, Globočnik itd. niso odvrčali šolske mladine od berila slovenskega, marveč ga jim živo priporočali, in izvrstne učence so izrejevali, ti pa so jih tudi kot svoje očete ljubili in jim celó v „Schmierblatt-u“ Novic večkrat hvalne pesmice peli. Zdaj pa, ako bi šlo po „eigenthümlichen“ mnenji glasovitega pisatelja „Eigenthümlichkeiten in Krain“ (ki je isti učitelj Heinrich) bi se moralo povrniti to, o čem je Kopitar na str. 54. svoje gramatike tožil, rekoč: „Im 10. Altersjahre hat der Schüler den vaterländisch-slavischen Herd verlassen, um in der „deutschen“ Stadt von Deutschen in deutscher Sprache zum deutschen Staatsdiener erzogen zu werden! Nun muss er seine slavische Muttersprache, die er ohnehin in diesem Alter noch nicht in seiner ganzen Fülle besitzen kann, mit Fleiss vergessen lernen, damit ihm hold werde die Herrscherin Teutonia!“ — Toda dosti je o tem; zato naj je konec besedi! Ti pa go-spodine!

Hrani za-se svoj „šmir“,
In Novicam — daj mir!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Popolnoma je odkljkalo miru; morebiti da že danes se je gori ali doli začel boj. Pariška konferencija se je razdrla, predno se je začela. Zdaj pa kričijo sovražniki Avstrije, da ona je kriva, ker ni hotla v zbor priti v dogovor, — al v kakošen dogovor? Da bi kar naravnost drugim dala, kar je po pravici njeno! Iz Laškega se še do danes ni še nič drugega slišalo, kakor da stoji pripravljenih 467.000 vojakov in čez 60.000 prostovoljcev in da mislijo boj začeti danes (13. junija). Toliko več pa se godí v severji. V Holštajn namreč, kjer je bila zdaj avstrijska vlada in armada (s 3000 vojaki) pod poveljstvom fml. Gablenza, je 8. dne t. m. vdrla pruska armada, je ondi vlado na-se potegnila in v prepoved djala, kar je zavoljo sklica ondašnjih stanov velela avstrijska vlada. Naša armada se je tej sili brez sile, le s protestom, v Altono umaknila in bode Holštajn popolnoma zapustila; al svojim nemškim zaveznikom je poročila, naj se državcu miru z orožjem odgovor dá. Holštajn je v posesti avstrijski bil, pruska vlada moti to posest, — po takem se mora zdaj začeti vojska. Pravijo, da pruska armada šteje 600.000 vojakov, kolikor jih še nikoli ni imela na nogah. V tem, kar se zdaj na Nemškem godí, išče „Zukunft“ tolažbe, da se razruši stari nemški bund. — Mnogo se govori, al gotovega se vendar še nič ne vé, da bo ruska armada pomagala naši, in počil je že celó glas, da se v podonavskih knježevinah ruska združi s turško; ni pa res, da bi bil Turk že ondi. — Lah! merijo zdaj tudi na Dalmacijo; ne bi bilo čuda, ker je v prejšnjih letih vlada naša tako „precartano“ gojila laški živelj v Dalmaciji, Istrii, Trstu in Gorici, da res morejo misliti, da Lah! ondi bivajo! — Presvitli cesar je ukazal državnemu ministru in dvornemu kancelarju ogerskemu, da pozvesta natanko, kje da žuga slaba letina letos. — V Gradcu ne bo letos razstave. — Kraljevska deputacija hrvaška je še v Peštu; največa overa porazumljenju je to, da Magjari hočejo Reko za-se. Čudno! Ako Reko hočejo Magjari, Dalmacijo Lah!, kje pa si potem trojedna kraljevina?! — Spominek Jelačića bana je v Fernkornovi livnici na Dunaji dodelan. — V Sisku je prve dni t. m. cena pšenici poskočila za 70 kr., koruzi za 60, ovsu za 20 kr. — Kolera se je prikazala v Afriki med mahomedanskimi romarji, pa tudi na Laškem (Milaneškem) v Sondrii, in v Stettinu na Pruskem. Še te nadloge bi nam manjkalo, da bi imeli kugo, vojsko in lakoto ob enem!

Listnica vredništva. Gosp. M. v S: Pozlačeni sreberni novc je denar Teodericha, kralja izhodnih Gotov, umrlega 526. leta, ki je s četami svojimi potoval skozi Kranjsko na Laško. Teoderichovi denarji so redki. Zato Vas kranjski muzej prijazno prosi, da bi mu darovali ta denar, ki ima zgodovinsko vrednost, a denarne cene malo. — Veči kupeni novc je dožde Bertucci-a Valeri-a (1656.—1658.), manjši pa Marina Grimani-a II. (1595.—1606).

Kursi na Dunaji 12. junija.

5% metaliki 54 fl. 35 kr. Ažijo srebra 136 fl. — kr.
Narodno posojilo 59 fl. 35 kr. Cekini 6 fl. 49 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 9. junija 1866.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 33. — banaške 5 fl. 33. — turšice 3 fl. 32. — soršice 4 fl. 25. — rež 4 fl. 5. — ječmena 3 fl. 7. — prosa 3 fl. 15. — ajde 3 fl. 47. — oves 2 fl. 57.